

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Dalilou Marečkovou v právní věci žalobce: **S. R.**, nar. ..., st. přísl. Ukrajina, t. č. hlášen na adrese T. G. M. 1082, M. B., zastoupeného Markem Sedlákem, advokátem se sídlem Příkop 8, 602 00 Brno, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2015, č. j. OAM-808/ZA-ZA05-ZA15-2015,

t a k t o :

- I. Žaloba se z a m í t á.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í

Žalobce se žalobou podanou dne 11. 12. 2015 domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 11. 2015, č. j. OAM-808/ZA-ZA05-ZA15-2015 (dále jen „napadené rozhodnutí“), a vrácení věci žalovanému k dalšímu řízení. V žalobních bodech vyložil, že žalovaný postupoval nesprávně, když rozhodl o zastavení řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany s tím, že tato žádost je nepřipustná, neboť státem příslušným k posouzení podané žádosti je Litevská republika. Žalobce má za to, že Česká republika je ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013 (dále jen „Nařízení“) státem příslušným k projednání a rozhodnutí jeho žádosti. Uvádí, že aplikace článku 12 odst. 2 Nařízení v dané věci nepřipadá v úvahu, protože v době podání žádosti o mezinárodní ochranu, tj. ke dni 16. 9. 2015, nebyl držitelem platného litevského víza, když platnost jeho víza vydaného Litevskou republikou uplynula dne 12. 9. 2015, a to uplynutím 15. dne od vstupu na území EU. Žalobce je z uvedeného důvodu přesvědčen, že státem příslušným k rozhodnutí o mezinárodní ochraně v jeho věci je Česká republika, kde podal žádost o její poskytnutí dne 16. 9. 2015. Žalobce též konstatuje, že žalovaný se v daném případě nedostatečně zabýval systémem a zárukami azylového řízení v Litvě, když dospěl

k závěru, že Litva je státem, v němž žalobci ve věci posouzení jeho žádosti o poskytnutí mezinárodní ochrany nehrozí žádná újma na jeho právech. Dle názoru žalobce se žalovaný této otázce nevěnoval řádně, když jeho rozhodnutí neodpovídá aktuální situaci v EU. Z informací z médií je přitom dle žalobce zřejmé, že přes pobaltské státy se otevřela nová cesta pro uprchlíky z Afriky a Asie, kteří směřují do severských států, a lze očekávat, že tyto země nezvládnou nápor a projdou stejným vývojem jako Řecko či Maďarsko.

Žalovaný ve vyjádření k žalobě nesouhlasil s námitkami žalobce. Je přesvědčen, že správně aplikoval příslušné právní předpisy a věc správně posoudil. Zopakoval, že z údajů v cestovním dokladu žalobce zjistil, že žalobce byl dne 10. 9. 2015, kdy učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území České republiky, držitelem platného schengenského víza č. 002220868 vydaného Litevskou republikou dne 17. 8. 2015 v Kyjevě s platností ode dne 22. 8. 2015 do 20. 9. 2015, s počtem 15 dní pobytu a jednorázovým vstupem. V souladu s článkem 12 odst. 2 Nařízení je tedy státem příslušným k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce Litevská republika. K tomu žalovaný doplnil, že dne 21. 9. 2015 požádal Litevskou republiku o převzetí příslušnosti k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu žalobce, přičemž zprávou doručenou žalovanému dne 13. 10. 2015 Litevská republika svou příslušnost uznala. Pokud jde o situaci v Litvě a o posouzení záruk řádného vyřízení žádosti žalobce, má žalovaný za to, že se touto otázkou dostatečně zabýval a že námitky uváděné žalobcem vyplývají pouze z médií a jsou spekulativní a nepodložené.

Žalobce v replice k vyjádření žalovaného k žalobě zopakoval, že dne 10. 9. 2015 byl sice držitelem platného schengenského víza, avšak tohoto dne učinil pouze prohlášení o mezinárodní ochraně a nebyl proto v tento den žadatelem o mezinárodní ochranu. Z uvedeného důvodu na něj článek 12 odst. 2 Nařízení nelze aplikovat. Ke dni podání žádosti, tj. k 16. 9. 2015, totiž jeho vízum už nebylo platné, když skončilo dne 12. 9. 2015 (vízum bylo uděleno na 15 dnů od vstupu a žalobce vstoupil na území EU dne 29. 8. 2015).

Krajský soud o věci samé rozhodl bez nařízení jednání, protože v projednávané věci žalobce souhlasil s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání a o žalovaném se má za to, že s rozhodnutím o věci samé bez nařízení jednání souhlasí (§ 51 odst. 1 věta druhá s. ř. s.).

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobce – ukrajinské státní příslušnosti - učinil prohlášení o mezinárodní ochraně na území ČR dne 10. 9. 2015. Podáním ze dne 16. 9. 2015 požádal o udělení mezinárodní ochrany. Jako důvod podání žádosti žalobce uvedl, že na Ukrajině nikoho nemá, že rodiče a bratr žijí v ČR. Žalobce by zde chtěl žít se svou rodinou, získat oficiální doklady a pracovat. V případě návratu do vlasti se obává, že by mu ihned na hranicích předali povolávací rozkaz a odvedli jej do armády. Na Ukrajině zatím žádný povolávací rozkaz nedostal, neboť pobýval mimo své bydliště. Od svých kamarádů má žalobce informaci, že příslušné ukrajinské orgány pro něj přišly do jeho místa bydliště s povolávacím rozkazem, proto též svou vlast opustil. K tomuto žalobce rovněž uvedl, že nechce jít do války a zabíjet lidi. V ČR je žalobce poprvé, nikdy o azyl nežádal, jeho zdravotní stav je dobrý, na Ukrajinu se vrátit nechce. Dále soud zjistil, že žalobci bylo vydáno Litevskou republikou schengenské vízum s platností od 22. 8. 2015 do 20. 9. 2015, a to na 15 dní pobytu, přičemž žalobce vstoupil na území EU dne 29. 8. 2015.

Žalovaný napadeným rozhodnutím řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999, o azylu, v platném znění (dále jen „zákon o azylu“), když žádost žalobce považoval za nepřipustnou dle § 10a písm. b) zákona o azylu. Dle žalovaného je státem příslušným k posouzení podané žádosti podle článku 3 ve spojení

s článkem 12 odst. 2 Nařízení Litevská republika, když žalovaný učinil prohlášení o mezinárodní ochraně v ČR dne 10. 9. 2015, tedy v den, kdy byl držitelem platného schengenského víza vydaného Litevskou republikou. Litevská republika je přitom dle žalovaného právním státem poskytující dostatečné záruky řádného posouzení žalobcovy žádosti a dodržující základní práva a lidské svobody. V návaznosti na uvedené není v daném případě dán prostor proto, aby ČR nepředala žalobce k posouzení jeho žádosti do tohoto členského státu. Zprávou ze dne 13. 10. 2015 Litevská republika svou příslušnost v dané věci navíc uznala.

Krajský soud po zjištění, že rozhodnutí napadené žalobou je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. s. ř. s. a žaloba byla podána v otevřené lhůtě podle § 32 odst. 1 zákona o azylu, tj. před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Žalobní body v projednávané věci směřují proti úsudku žalovaného o aplikaci článku 12 odst. 2 Nařízení, když žalobce má za to, že na daný případ předmětný článek nelze aplikovat. Dále též žalobce zpochybňuje závěry žalovaného o tom, že Litevská republika je státem, v němž nedochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení, a že zde jsou dodržovány povinnosti stanovené Nařízením.

Podle § 10a písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie, tj. Nařízením.

Podle čl. 3 odst. 1 Nařízení členské státy posuzují jakoukoli žádost o mezinárodní ochranu učiněnou státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti na území kteréhokoli z nich, včetně na hranicích nebo v tranzitním prostoru. Žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Podle odstavce 2 pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.

Kritéria pro určení příslušného členského státu stanoví kapitola III Nařízení, přičemž podle článku 7 se kritéria pro určení příslušného členského státu uplatní v pořadí, v jakém jsou uvedena v této kapitole. Členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v této kapitole, se určuje na základě stavu v době, kdy žadatel podal první žádost o mezinárodní ochranu v některém členském státě.

Podle článku 12 odst. 2 Nařízení pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil,

leďaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech (14). V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.

Podle článku 2 Nařízení se „*žádost o mezinárodní ochranu*“ rozumí žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu čl. 2 písm. h) směrnice 2011/95/EU (ďále jen „Směrnice“). Tato v uvedeném článku stanoví, že žádost o mezinárodní ochranu se rozumí žádost o ochranu členským státem podaná státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany, a ve které nežádá výslovně o jinou formu ochrany, jež nespadá do oblasti působnosti této směrnice a o níž lze požádat samostatně.

Novelizací zákona o azylu zákonem č. 314/2015 Sb. (ďále jen „novela“) byl s účinností od 17. 12. 2015 z textu zákona o azylu vypuštěn termín „prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu“. Dle přechodných ustanovení novely (čl. II bod 2) se pak „prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu“ učiněné podle zákona o azylu ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti novely (tj. před 17. 12. 2015), považuje za podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely.

Řízení podle zákona o azylu zahájené přede dnem nabytí účinnosti novely a k tomuto dni neskončené se dokončí a práva a povinnosti s ním související se posuzují podle zákona o azylu ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti novely, není-li ďále stanoveno jinak.

Soud v dané věci shledal, že žalovaný správně aplikoval článek 12 odst. 2 Nařízení, když uzavřel, že k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je příslušná Litevská republika, jakožto členský stát, který žalobci udělil vízum, na jehož základě na území EU tento pobývá. K tomu soud uvádí, že platnost víza sice žalobci skončila již dne 12. 9. 2015, avšak prohlášení o mezinárodní ochraně učinil už 10. 9. 2015. Soud je přesvědčen, že termín „žádost o mezinárodní ochranu“ tak, jak je tato uvedena v čl. 12 odst. 2 Nařízení ve spojení s čl. 2 písm. h) Směrnice, je třeba interpretovat ve světle jeho účelu a smyslu. Citovaný článek Směrnice navíc výslovně uvádí, že takovou žádostí se rozumí jakákoliv žádost, u níž lze předpokládat, že žadatel usiluje o získání postavení uprchlíka nebo statusu doplňkové ochrany, přičemž je zřejmé, že pod tuto definici je podřaditelné i prohlášení o mezinárodní ochraně ve smyslu zákona o azylu ve znění účinném před novelou. K tomu soud ďále doplňuje, že ve smyslu přechodného ustanovení novely (čl. II bod 2) se navíc prohlášením o mezinárodní ochraně podle dosavadního znění zákona o azylu rozumí žádost o udělení mezinárodní ochrany podle nového znění zákona o azylu, přičemž termín prohlášení byl v tomto smyslu ze zákona o azylu úplně vypuštěn.

S ohledem na shora uvedené má soud za to, že v daném případě nelze než přisvědčit žalovanému, a sice že první kvalifikovanou žádost ve smyslu použitelných a shora citovaných evropských předpisů o udělení mezinárodní ochrany učinil žalobce již dne 10. 9. 2015, tedy v době, kdy byl držitelem platného schengenského víza vydaného Litevskou republikou a že tato je členským státem příslušným k projednání jeho žádosti ve smyslu článku 12 odst. 2 Nařízení.

Pokud jde o další námitku žalobce spočívající ve skutečnosti, že se žalovaný nedostatečně vypořádal s možností existence systematických nedostatků azylového řízení v Litevské republice, je soud přesvědčen, že ani v tomto směru žalovaný nepochybil.

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že na úrovni Evropské unie či Rady Evropy nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy, které by deklarovalo systematické nedostatky v řízení o mezinárodní ochraně v Litevské republice. Žádné stanovisko nevydal ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Litevská republika ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a nehrozí v ní ve vztahu k osobám žádajícím o mezinárodní ochranu žádné nelidské či ponižující zacházení. K tomu soud doplňuje, že Litevská republika je členem Evropské Unie, v níž vnitřní vztahy mezi státy fungují na bázi vzájemné důvěry v právní řád a právní systém ostatních členů. Není-li tedy prokázán v daném případě z důvodu mimořádných okolností opak (jako tomu bylo například v Řecku), je třeba v rámci evropské sounáležitosti uplatnit presumci řádného postupu druhého členského státu. V dané věci přitom nejsou dány žádné okolnosti nasvědčující tomu, že by Litva porušovala lidská práva. Žalobce navíc žádné konkrétní skutečnosti o porušování lidských práv ve vztahu k osobám žádajícím o mezinárodní ochranu ze strany Litevské republiky ani netvrdí a odvolává se pouze na všeobecné tvrzení o velkém počtu žadatelů směřujících do severských zemí. Tato pak doplňuje nepodloženými spekulacemi z médií. Soud má proto za to, že v daném případě není prostor o budoucím postupu Litvy, která svou příslušnost v dané věci uznala, pochybovat.

Se zřetelem k tomu, že se žalobci nepodařilo žalobními námitkami zpochybnit zákonnost napadeného rozhodnutí ani řízení, které jeho vydání předcházelo, a soud nezjistil ani jiné vady, ke kterým by byl povinen přihlédnout z úřední povinnosti, nezbylo než podanou žalobu postupem podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítnout.

O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch; žalovanému, kterému by jinak jako úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení, jejichž náhradu by mohl žádat, nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Jestliže kasační stížnost ve věcech mezinárodní ochrany svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

V Praze dne 9. března 2016

JUDr. Dalila Marečková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost:
Božena Kouřimová